

+ Tomáš Ruller

KVÍLENÍ

TEATR
NOVOGO
FRONTA

+ Tomáš Ruller

KVÍLENÍ

Fotografie: František Drábek

Brožura & Rider

“Tvůrčí tým s režii Vladimira Benderského, choreografií Iriny Andreevy a performance Tomáš Rullera odvedl precizní dramaturgickou i režijní práci, celek se neutápí v obecných konceptech, viděné lze v daném beatnickém rámci konkrétně interpretovat. Studený až nehostinný prostor prázdného Divadla X10, vyplněný hudbou Jakuba Rataje, se proměnil v rave party.”

Veronika Macková, Divadelní noviny 8.10.2021

KVÍLENÍ je imerzivní divadlo, inspirované tvorbou generace beatníků, a *Kvílením pro Carla Solomona* od Allena Ginsberga. Jako materiál k inscenaci posloužily skutečné události jejich života a také díla jejich současníků, umělců jako Nam June Paik, Yves Klein, John Cage, Jackson Pollock, Alan Kaprow, Joseph Beuys, Robert Rauschenberg a dalších.

Jedná se o divadlo-mysterium, v rámci něhož bude re-performována řada děl zmíněných autorů. Provádět je bude jeden z předních českých umělců v tomto médiu Tomáš Ruller. Ke spojení divadla a Performance ještě se vrátíme.

Jedním z hlavních rysů představení je fyzická blízkost diváka a herce, publikum je součástí každé scény. *Hraje se v publiku a s publikem.* Diváci a herci si vymezují navzájem prostor, což jim dává, jak pocit akutnosti jejich vlastní přítomnosti, tak i možnost intenzivního prožitku.

Protest a svoboda projevu, a jako takového i projevu uměleckého, je stále

na pořadu dne a dalo by se říct, že čím dál aktuálnější. Protesty a jejich brutální potlačování v Bělorusku a v Rusku, situace ve Spojených státech v souvislosti s protesty hnutí Black Lives Matters (BLM), potlačování lidských práv a zatýkání umělců v Číně, Íránu a dalších zemích světa - jsou to jen hrstka dobře známých z tisíc neznámých příkladů. Právo na protest a na jeho umělecké zpracování a vyjádření je jedním ze základních práv v demokratické společnosti, za které byla nucena bojovat celá generace umělců ve Spojených státech koncem padesátých let 20. století – generace beatníků. Beatnici si museli vybojovat právo být slyšeni, potažmo čtení, v soudním procesu s Lawrencem Ferlinghettim – vydavatelem *Kvílení*.

„Příběhy Allena Ginsberga, Jacka Kerouaca, či Neala Cassadyho představují archetypální příběh hrdiny na cestě, během které prochází transformací. Je to i můj příběh,“ uvádí ke svému vztahu k beat generation režisér a autor scénáře Vladimír Benderski a k jeho genezi jedním dechem

dodává: „Narodil jsem se na Ukrajině, a když mě bylo devatenáct, emigroval jsem do Izraele ještě za socialistické totality. O několik let později jsem se seznámil s básněmi Davida Avidana a Yony Wallach, izraelských básníků mladé generace, u kterých vliv beatníků byl velmi citelný. Nakonec skrze ně jsem se dostal i k beatníkům samotným.“

Po tom, co sbírka *Kvílení* vyšla, byl její nakladatel Lawrence Ferlinghetti obviněn z obscénnosti. Soud, který se následně konal, nesl na bedrech budoucnost kultury a směru, jakým se bude dále vyvíjet. Na začátku října roku 1957 soud rozhodl o Ferlinghettiho nevině. *Kvílení* není báseň plná oplzlostí, pouze protestuje proti konformitě. Právě protest představuje jedno z témat inscenace.

Inscenace *Kvílení* se události ze života Allena Ginsberga, Jacka Kerouaca, Williama Sewarda Burroughse nesnaží zasadit do historického rámce, ale pojmout je aktuálně a transcendentně, jako nadčasový boj za svobodu slova, myšlení a vyjádření. „Představení není pouze o beatnících, ale především o nás. O tom, co nám jako společnosti schází a proč nás beatníci neustále fascinují,“ uzavírá choreografka Irina Andreeva.

Teatr Novogo Fronta pochází ze St. Petersburgu v Rusku, kde byla tato divadelní společnost založena v roce 1993 Irinou Andreevou a Alešem Janákem. Jejich první práce vycházely z experimentu na poli vztahu mezi tělem umělce - jediného materiálu užívaného umělcem - a prostorem kolem něj. Mezinárodní povaha souboru je charakteristická i pro jeho aktuální/ současné složení. Nejnovější projekty/inscenace jsou

realizovány ve spolupráci s tanečníky (performery, herci) z České republiky, Německa, Izraele, Ruska či Maďarska.

Novátorský přístup je zřetelný i v osobitém přístupu ke složkám inscenace. K mnohohvrstevnatosti inscenací přispívá bohatá symbolika a postmodernistická intertextualita. Kombinace specifických, svérázných, formálních i tematických aspektů tvorby je pramenem přitažlivosti projektů TNF, které se setkávají s velkým ohlasem u domácího i zahraničního publika.

Divadlo a Performance

V inscenaci je přítomen i další základní prvek, originální performance a re-performance děl umělců konce padesátých let minulého století ve Spojených státech, kteří tvořili v prostředí výtvarného umění a reflektovali stejnou dobu ještě z jiného úhlu. Performance je uměním, kde umělec používá své tělo, přítomnost a chování k tvorbě mnohovýznamné akce. Tato akce nemusí mít racionální, logický význam nebo sled. Naopak, jsou většinou dvoj- nebo mnohovýznamné a iracionální, metaforické a poetické. V inscenaci jsou jak originální performance, tak i re-performance děl beatnické a post-beatnické doby v provedení Tomáše Rullera, jednoho z prvních umělců performance v Čechách.

V *Kvílení* se budou re-performovaná performance:

Joseph Beuys - *“How to Explain Pictures to a Dead Hare”*, 1965

Rudolf Schwarzkogler - *“Actions”*, 1965

Niki De Saint Phalle - *“Pop Gun Art”*, 1958

Chris Burden - *“Shoot”*, 1971

Lucio Fontana - *"Cuts"*, 1959
 Shozo Shimamoto / Gutai - *"Big Mess"*, 1950s
 Saburo Murakami / Gutai - *"Passing Through"*, 1956
 John Cage & Robert Rauschenberg - *"Tyre Print"*, 1953
 Hermann Nitsch - *"Orgien Mysterien Theatre"*, 1975
 Yuichi Inoue - *"Caligraphy"*, 1950s
 Jackson Pollock - *"Action painting"*, 1950s
 Georges Matieu - *"Action painting"*, 1950s
 Yves Klein - *"Anthropometries"*, 1950s
 Piero Manzoni - *"Signing"*, 1961
 Allan Kaprow - *"Household" & "Calling"*, 1964
 Wolf Vostell / Fluxus - *"TV Dé-coll/age for Millions"*, 1959 – 1963
 Nam June Paik / Fluxus - *"Zen for head"*, 1961, *"Violin on String"*, 1961, *"TV Buddha"*, 1974

Teatr Novogo Fronta, Kvílení
Premiéra 3.11.2021, Divadlo X10
Praha, 10.11.2021, Buranteatr Brno.

Scénář a režie: Vladimír Benderski // **Choreografie a světla:** Irina Andreeva // **Hudba:** Jakub Rataj a Alexandra Cihanská Máchova // **Scénografie:** Roman Cihanský Mach // **Kostýmy:** Radka Vyplašilová a Jan Lejbl // **Produkce:** Anna Girodová // **Projekce:** Ondřej Ševčík // **Performance:** Tomáš Ruller // **Hrají:** Gagik Čilingaryan, Zuzana Smetáčková, Johana Panenková, Arsenij Mykhaylov, Matěj Pour, Kamila Paličková, Marek Gaj, Evžen, Vojta Kudla, Zuzana B. Cvejnová, Lukáš Klíma, Vladimír Benderski.

Tomáš Ruller

performer, sochař, pedagog, fotograf, akční umělec působící v oblasti video artu.

Absolvent ateliéru sochařství na Akademii výtvarných umění v Praze (1982). Kromě multimediálních performancí se v profilu jeho tvorby objevují i prostorové instalace, architektonické realizace a divadelní výpravy. Jeho rané akce se orientují na osobní prožitek, odkazují k základním existenciálním otázkám. Při samotném vystoupení, ať už veřejném nebo skrytém, jak dokládají foto- či videozáznamy, klade důraz na tělesné prožívání. Pro praktické metody práce s tělem i s celou osobností hledá inspiraci ve východních zenových naukách. Jako jeden z prvních u nás začal pracovat v oblasti videoinstalací a videoperformancí. V současnosti rozvíjí výtvarné možnosti elektronických médií a paradoxně je sbližuje s mentálními procesy, technikami dýchání, erotikou a sexem. Po roce 1989 vystavoval a prezentoval své akce po celé Evropě i v zámoří (Izrael, USA, Kanada, Japonsko).

ŠB (Bielešová Štěpánka, Muzeum umění Olomouc, 2008)

Recenze

Divadelní noviny, 8.10.2021

Divadelní společnost Teatr novogo fronta se pro svou nejnovější premiéru inspirovala básní Kvílení pro Carla Solomona Allena Ginsberga. Mnohohrstevnatá inscenace-performance, stejně jako výchozí poezie, zahrnuje diváka obrazy, v nichž se mísí realita s imaginací a jejichž původcem mohou být drogy, ale i touha jen vidět to, co je jinak nevnímané či nepřipouštěné. Nezdravá společnost doby americké beat gener-

ation, z níž se chce uniknout do rozšířených stavů vědomí, se v neděli přesunula do prostorů Divadla X10.

Diváky, rozestavěné okolo ochozu divadla, si performeři odvedou do spodního patra, které během performance postupně využívají celé i v paralelních akcích. Recituje se věnování Kvílení Jacku Kerouacovi, W. S. Burroughsovi, Nealu Cassadymu. Ze světa performerů, oblečených do formálních košil s kravatami, sak a kalhot s puky, se ale rychle dostáváme do společnosti, která pomalu šílí, choreografie naznačuje pády, z nichž zvednout se je čím dál tím těžší, až nemožné. Neustálé prohry, jak naznačuje výchozí báseň, vedou k rezignaci a pasivitě. Postupnými střihy se dostáváme do úplně jiné společnosti, takové, která se pomalu a o to intenzivněji vymyká z kloubů, společnosti, která se nechce dívat na svět střízlivým pohledem.

Performeři postupně začnou svlékat části kostýmů, objevuje se ocelové zábrany, hranice, kolem kterých se tančí a které vymezují prostor. Generace beatníků se ke svobodě vztahovala skrz nekonečné hýření, znázorňované pohybovými choreografie za autorského hudebního doprovodu. Objevuje se však i téma svobody osobnosti, myšlení a konání. Nebo téma duševních poruch, naznačené postavou Ginsbergovy matky Naomi.

Použité rekvizity mají své symbolické účely, které jsou v průběhu inscenace díky variování obrazů rozšiřovány. Mimo výše zmíněné zábrany jsou využity bedny na kolečkách, na nichž se jezdí, leží, tančí, a které se proměňují v domy i telefonní budky.

Místy si performeři pro své sdělení vystačí jen se zrcadlem, krvavými obvazy nebo pírky. S osobností umělce Tomáše Rullera a jeho závěrečného rituálního zničení starého televizoru se do hry dostal i odkaz na tvorbu Nam June Paika, zejména tedy na jeho „televizní instalace“. Je jasné, že téma technologií a jejich zhoubného vlivu na společnost nijak nezastaralo. Inspirace výtvarným uměním je zřetelná i v akci, kdy je na zemi rozvinuto plátno, na kterém se lidské postavy pohybují s miskami červené barvy, nebo když je na plátno stříleno z airsoftové pistole.

Výchozí inspirací však nezůstává jen Kvílení, objevují se obrazy odkazující na život beatníků. Opakuje se například scéna se zastřelením přítelkyně W. S. Burroughse Joany Volmer při napodobování Viléma Tella a jeho legendární epizody se sestřelením jablka. Matěj Pour v roli Ginsberga později přihlíží kadiši nad svou zesnulou matkou nebo se setkává s Carlem Solomonem v psychiatrické léčebně. Reálné životní chvíle střídají momenty vytržení, touhy po poznání svého nitra, duchovního uchopení světa, čirého požitku z tance a hudby. V kontrastu s volností jsou při části Kvílení „Molochu...“ herci uzavíráni do vězení pro duši i tělo.

Tvůrčí tým s režii Vladimira Benderského, choreografií Iriny Andreevy a performance Tomáš Rullera odvedl precizní dramaturgickou i režijní práci, celek se neutápí v obecných konceptech, viděné lze v daném beatnickém rámci konkrétně interpretovat. Studený až nehostinný prostor prázdného Divadla X10, vyplněný hudbou Jakuba Rataje, se proměnil v rave party. Interpretace metafor textu i nabízených

událostí, především v závěrečné scéně, kdy performeři provolávají poznámku pod čarou k výchozí básni a společně s některými diváky i tančí, je pak oslavou oné beatnické svobody, která se těžko vydobývá, a ještě hůře udržuje. Takové svobody, která je opojná i znejišťující, uklidňující i brutální. A nejen svobody beatnické, ale i svobody tvorby v alternativním divadle.

Veronika Macková

Video trailery:

<https://youtu.be/1lrLiHTuWPc>

<https://youtu.be/zqn5HGk12Gw>

Fotografie

Kamil Košun, *Divadelní noviny*

Fotografie: František Drábek

Brožura & Rider

Technické požadavky (Rider)

Prostor

12x20 m min., ideálně rovná podlaha
Výška stropu není určující, ale 3m min.

Zvuk

Stereo P.A. systém 1000 W každá strana
plus subbass
Zvukový mixážní pult s min. 5 vstupy pro
počítač a mikrofony
2x microport
2x drátový mikrofon
2x stojan pro mikrofon, zvukové kabely od
mikrofonů k pultu

Světla

18x PC 1000 W
4x Profile
2x Vana (VHR) 1000 W
4x PAR 64
Prodlužovací kabely odpovídající velikostí
prostoru
Možnost zavěšení světel u stropu / nebo
dostačující počet světelných stojanů/
6x pozemní světelný stojan.

Projekce

Velká světlá rovná zeď nebo projekční
plátno na výšku maximálně se blížící
vzdáleností mezi podlahou a stropem.
Full HD projektor svítivost min. 5000 lu-
menu
2x kabel HDMI od projektoru k technické
kabině nebo místu určeném pro technick-
ou režii.

Prolog

Vestibul nebo kavárna, případně prostor
venku před vstupem do sálu. Prostor musí
být opatřen normálním osvětlením.

Zvuk

1x Notebook propojený s reproduktorem
100W min. umístěný před vchodem
1x Zvukový aparát kvality zvuku v kavárně
pro hudební doprovod Prologu.

Zázemí

Šatny pro 13 herců a 3 techniky
Možnost použití sprch / v představení se
používá omývatelná barva !!!

Specialita

V představení se střílí z divadelní pistole,
která vypadá a zní jako skutečná.

Doba přípravy a bourání

Příprava – 10 hodin před začátkem
Bourání – 3 hodiny po představení

Tyto technické požadavky mohou být
pozměněné a upravené v souvislosti s
parametry a architekturou prostoru

Projekt vznikl za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky, Státního fondu kultury České republiky, Hlavního města Praha a festivalu ...příští vlna/next wave...

Státní fond kultury ČR

MINISTERSTVO
KULTURY

Teatr Novogo Fronta

Zvonařovská 84/13

Praha 8, 180 00, Česká republika

Tel.: +420 603 824 583

www.tnf.cz, e-mail: tnf@centrum.cz

Video trailery:

<https://youtu.be/1lrLiHTuWPc>

<https://youtu.be/zqn5HGk12Gw>

Teatr Novogo Fronta

Zvonařovská 84/13

Praha 8, 180 00, Česká republika

Tel.: +420 603 824 583

www.tnf.cz, e-mail: tnf@centrum.cz

Kontakt pro média:

Anna Girodová

Tel.: +420 770 669 001

girodova.anna@gmail.com